Педагогикалық үрдісті басқару негіздері, бағыттары.

Бақылау әдістері – бұл білім алушылардың оқу-танымдық және басқа да іс-әрекеттері мен оқытушының педагогикалық іс-әрекетінің нәтижесін анықтайтын тәсіл.

Ғалымдардың көзқарастары.

П.И.Пидкасистый-білімді бақылаудың мәнін білім беру стандартына сәйкес келетін оқушылардың білім деңгейін анықтау екенін көрсетеді.

В.С.Аванесов-педагогикалық бақылауды студенттерді оқыту және тәрбиелеу нәтижелерін тексеру жүйесі ретінде қарастырады.

С.И.Архангельский-студенттің оқу іс-әрекеттері мен оқытушының оқыту іс-әрекеттерінің тиімділігінің дәрежесін анықтау үшін маңызын қарастырады.

Бақылау қызметі

Білім беру-оқушылар жаңа білімдерді қабылдайды,бұрын алған білімдерін толықтырып белгілі бір жүйеге келтіреді.

Тәрбиелеу-оқушыларды жүйелі түрде жұмыс істеуге үйретеді.

Дамыту-оқушылар өз бетінше оқу тапсырмаларды орындауда жаңа білімдерді қабылдайды.

Бақылау принциптері.

***1.Әрекет принципі**-оқытушыны да студенті де оқыту кезінде жаңа жетістіктерге қол жеткізу үшін нақты әрекеттерге бастау.*

***2.Жүйелілік және жан-жақтылық принципі** - есептерді, олардың мазмұны мен әдістемесін толық көлемде күрделендіру арқылы білімді,білікті және дағдыларды жүйелі,жоспарлы тексеру.*

***3.Жекешелеу принципі**- жүйке жүйесі әртүрлі деңгейдегі бастапқы білімі бар студенттерге жеке қарау тәсілі.*

4.Дифференциялау *принципі*- *оқытушының студенттердің білімдерін,біліктерін және дағдыларын бекітілген бағалау критерилеріне толық сәйкестікте бағалаудың жоғары объективтілігіне ұмтылысы*

Бақылаудың негізгі талаптары:

- әр оқушыға жеке дара түрде болуы керек;

-бақылаудың жүйелілік түрде болуы;

-бақылаудың әртүрлі формаларын қалыптастыру;

-бақылаудың жан-жақтылығы;

-бақылаудың объективтілігі;

-саралап, сараптап қатынас орнатуы;

-бақылауда мұғалімде,оқушыларда бірыңғай талап болу керек;

-оқу жұмысын бағалау және оның нәтижелерін есептеу;

Міндеттері:

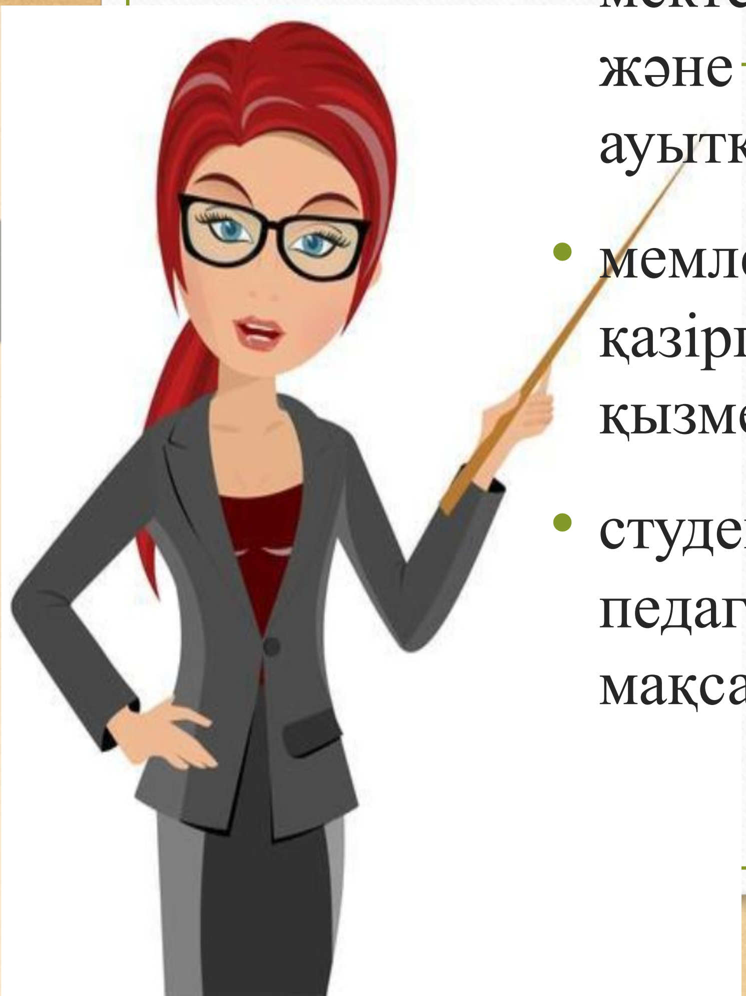

- білім мекемесінің дамуына оңтайлы жағдайлар жасау;
- мектептегі оқу-тәрбие жұмысының жағдайын диагностикалау, ұжым және оның жеке мүшелері жұмысындағы білім беру стандартынан ауытқуларды анықтау;
- мемлекеттік бағдарламаларды орындау, оқытудың және тәрбиенің қазіргі ғылыми негізделген әдістерін қолдану бойынша мұғалім қызметін тексеру;
- студенттердің білім, білік, дағдыларының деңгейін анықтау, педагогтарға кәсіби шеберліктерін жетілдіру және дамыту мақсатында әдістемелік көмек көрсету;

Тәжірбиелік сабақтарда бақылау мынадай мақсаттарда жүргізіледі

- мемлекеттік саясаттың білім беру саласындағы қағидаттарын іске асыру;.
- білім беру үдерісі нәтижелерінің тиімділігін арттыру;
- мемлекеттік білім беру стандарттарын сақтау;
- оқу орнының дамуына жағдай жасау;
- азаматтардың білім алуға деген конституциялық құқықтарын сақтау
- білім беру үдерісінің даму үрдісіне талдау және болжау жүргізу;
- білім беру үдерісіне қатысушылардың құқықтары мен еркіндігін қорғау;
- білім сапасын басқару механизмін жетілдіру (шарттары мен нәтижелерін қалыптастыру);
- мұғалімдердің шеберлігін арттыру;
- басқару және басқарылу жүйелерінің өзара қатынасын қамтамасыз ету;

Бақылау әдістері
Өзін-өзі бақылау-(қателерді болдырмау,оларды түзеу,оқудағы өз жетістіктерін бағалау,соған сәйкес балл қою).
Жазбаша бақылау-(диктант,шығарма,таб-лица, схема,суреттер құрастыру).
Машиналы бағдарлама- лап бақылау-(перпок арта-лар,бақылау карталар,дұр-ыс жауаптарды, диафильмдер-ді қолдану).
Ауызша бақылау (әңгіме,жеке дара, топтық,фронталь-дық сұрақ).
Практикалық бақылау-(лабораториялық жұмыс,еңбек операцияларын орындау,тәжірибе жүргізу).

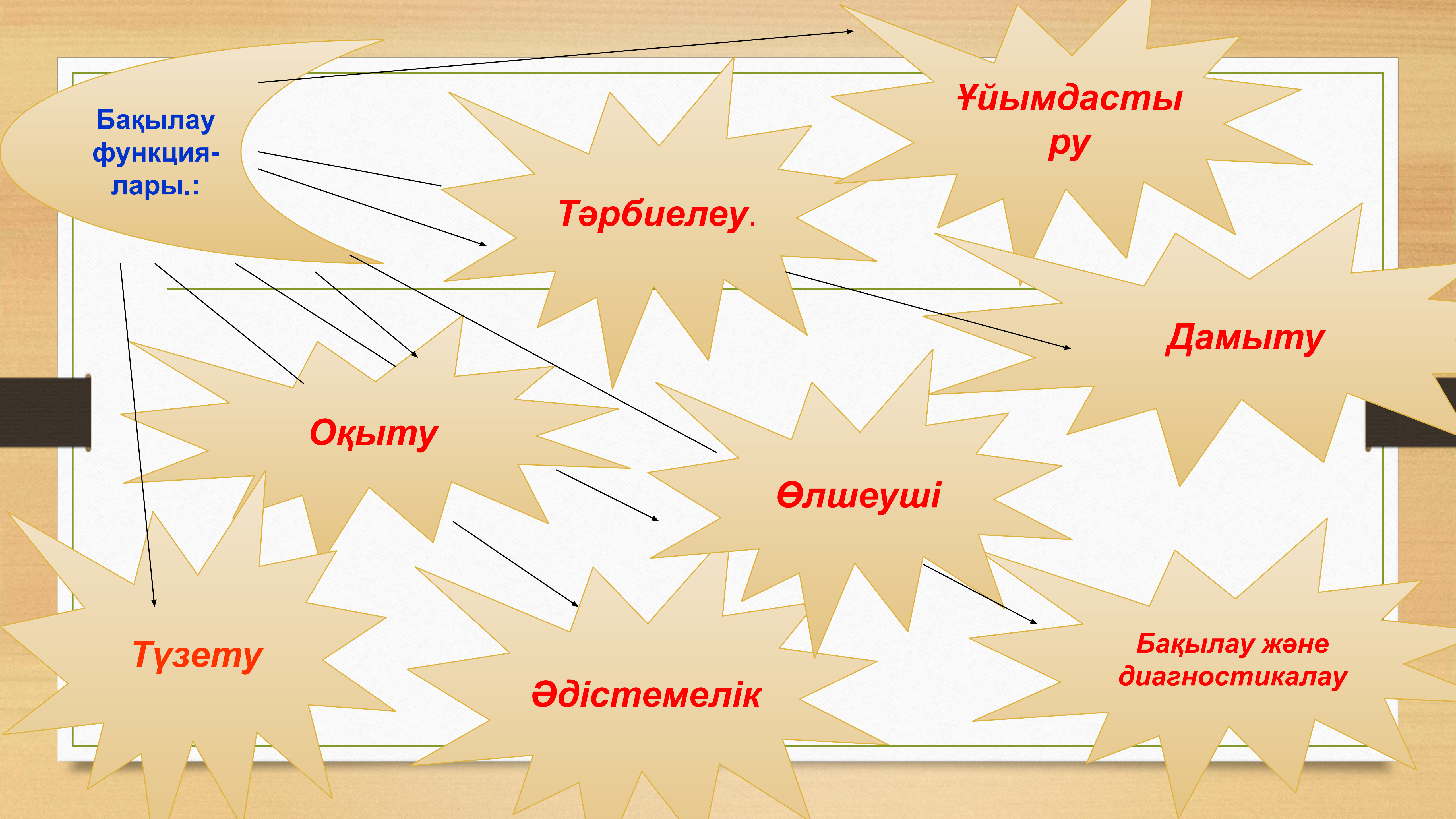

Бақылау функция-лары.:
Ұйымдастыру
Тәрбиелеу.
Дамыту
Оқыту
Өлшеуші
Түзету
Әдістемелік
Бақылау және диагностикалау

Бақылау формалары.

Фронтальдық

Топтық

Дербес

1.Фронтальдық (жаппай) форма-барлық студенттерге сұрақтар немесе мазмұны бірдей тапсырмалар беріледі. Оларды орындау барысында оқушылар арасында ынтымақтастық,жолдастық сезім пайда болады,бір-біріне сұрақтар қойып жауаптарын толықтырады.

2.Топтық форма-белгілі оқушылар тобы сабақ барысында мұғалімнен тапсырмалар алып орындайды.

3.Дербес форма-әрбір оқушының білімін,іскерлігін және дағдысын терең,жан-жақты анықтауға көмек береді.Бұл дифференциалды оқыту барысында жақсы нәтижесін береді.

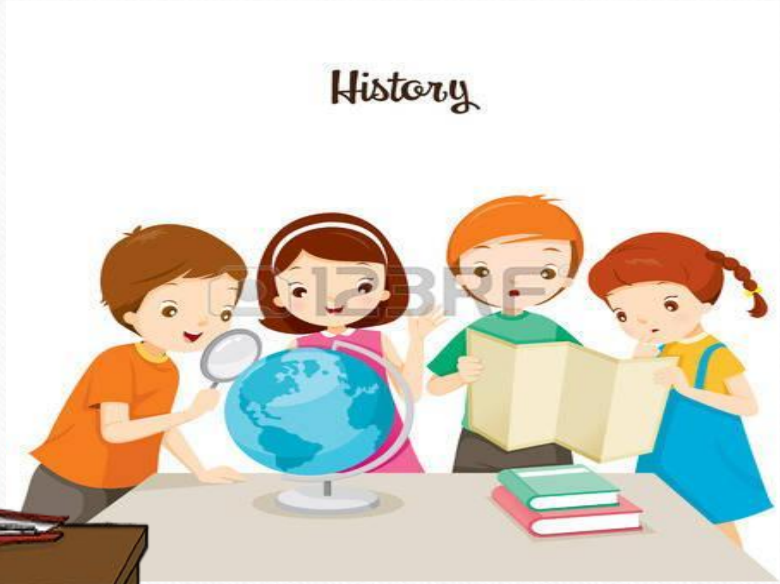

Семинар, тәжірбие сабақтарында жүргізуге болатын бақылау түрлері

Ауызша және жеке бақылау

- мақсаты –жеке білім алушының білім,іскерлік, дағдысын анықтау

Ауызша жаппай бақылау

- Көлемі шағын, орта материалдарын қайталау.

Жазбаша бақылау

- Білім, іскерлік дағдыны жекеше тексеру

Практикалық бақылау

- Артықшылығы қалыптасқан іскерлік пен дағдыны бір уақытта тексеру

Электрондық бақылау

- Оқылған оқу моделімен сәйкес бақылау немесе педагогика курсы бойынша

Өзін-өзі бақылау

- Білім алушы өз қателігін өз бетімен анықтау

Орындаушысына қарай *төмендегі бақылаудың мекемелік ажыратады:*

Ұжымдық

(бақылауға басқарудың барлық деңгейлері тартылады: әкімшілік, ӘБ жетекшілері, тәжірибелі мұғалімдер, оқушылар, ата-аналар

Өзара бақылау

бақылауға ӘБ жетекшілері, тәжірибелі мұғалімдер және сынып жетекшілері тартылады

Өзін-өзі бақылау

бұл мүмкіндік ең тәжірибелі педагогқа беріледі, олар белгілі мерзімде есеп беріп отыру керек

Жоспарлы бақылау

бақылау жоспарына сәйкес оқу мекемесі қызметкерлері, оның орынбасарлары, жетекшілері жүзеге асырады

Пікірталас, тренигтер, дөңгелек үстел, кейс-стади және т,б. Өэара талқылауға түсетін топтық таспырма арқылыда студенттің өзіндік ойлауы мен шешім қабылдауын тексеріп бақылау жүргізіледі.

Тест-сұрақтар арқылы берілген оқу модулінің жеке тақырыптары бойынша орындалатын жазбаша бақылаудың ең тиімді түрі.

Тестілеудің тиімділігі:

-әдеттегі әдістердегі бақылаудан жоғары деңгейде болатындығы;

-тест көмегімен алынған бағаның дифференциалды екендігі;

-тиімді,тестілеу кезінде ауқымды көлемдегі материал-дарды қамтитындығы;

-оқытушылардың уақытты үнемдеуі;

Қорытындылай келе, студенттерді оқыту барысында оқыту нәтижелерін бақылаудың түрлері,әдістері мен тәсілдері оқытушының әдістемелік шеберлігі бақылау мақсатына қарай «таза» күйінде , «аралас» күйінде де қолданыла береді.

Назарларыңызға рахмет!!! Орындаған: Баймаханбетова Самал